

Att hålla bebisar. Leka med dem. Byta blöjor. Älska dem. Det är föräldrarnas uppgift när barn ligger inlagda på sjukhus. Men om inte föräldrarna kan vara där: vem gör det då?

På barnsjukhuset i den rumänska staden Brasov är det utländska volontärer. Ashley Leisen från USA (t h) lurar fram skratt ur både bebisen och Elise Cray (t v) från Australien.

Att förlita sig på främlingar

Drömscenariot är att de inte ska behövas. I verkligheten tycks lokala politiker och myndigheter i Rumänien vara beroende av att samarbeta med dem - utländska välgörenhetsorganisationer.

Firm Foundations Romania är en av de ideella organisationer som är verksamma i ett av EU:s fattigaste medlemsländer.

De små barnen är känsligare och blir lättare sjuka. Väl på sjukhuset riskerar de att inte hämtas av sina föräldrar som ofta är fattiga och upplever att barnet har det bättre på barnsjukhuset än hemma.

"Barn hemma i Sverige är ofta blyga. Barnen här kommer emot dig med öppna armar fast du är en främling för dem. Du känner att du behövs", säger Vanessa Mårtensson från Sverige.

Staden Brasov i rumänska Transsylvanien ligger i en dal mellan skogstäckta berg. Dess blandning av öst och väst blir extra tydlig när du står i de delar av staden som byggdes på 1300-talet och tittar upp mot berget Tampas. Berget utgör nämligen inte bara ett hem för många björnar utan pryds också av Brasovs egen Hollywood-skyld. Det bor ungefär 200 000 personer i staden och en av dem är Steffi Vogel från Tyskland.

Steffi Vogel är en av grundarna och ledarna för den kristna, ideella organisationen Firm Foundations Romania, eller FFR som den kallas i vardagligt tal. Organisationen främsta verksamhet sker på Brasovs barnsjukhus. Den försörjer barnsjukhuset med blöjor och deras volontärer tillbringar ett par timmar varje dag med att hålla och leka med de barn som ligger inlagda ensamma utan sina föräldrar på plats. Men de driver också andra projekt för att förändra den nutida och framtida livssituationen för fattiga barn och familjer. De som arbetar för FFR, ledning som volontärer, bekostar sin vistelse i Brasov på egen hand och deras projekt baseras helt på donationer. Men låt oss börja från början.

Året var 2002 när Steffi Vogel kom till Brasov via en tysk missionärsorganisation. Hon bodde hos en familj och var lärare åt deras barn som utbildades i hemmet. Under det första året längtade hon mest hem. Men det förändrades när hon, genom en vän, fick in en fot på stadens statliga barnhem.

– Jag älskar barn. Så, jag åkte hem till Tyskland och så till min familj att jag skulle åka tillbaka till Rumänien i sex månader för att vara volontär på barnhem-

met, säger Steffi Vogel. Men hon flyttade inte hem till Tyskland igen.

– På barnhemmet mötte jag min dotter. Så jag ringde min familj och sa "jag kommer inte hem och jag skaffar dessutom barn". Mina föräldrar behövde mycket tålamod med mig på den tiden, säger hon och skrattar över köksbordet.

Den kommunistiske dikatorn Ceausescu styrde Rumänien från 1965 till dess att han avrättades 1989. Redan 1966 satte Ceausescu upp som mål att Rumäniens befolkning skulle öka från 23 miljoner personer till 30 miljoner år 2000. Varför han ville det är oklart men stegen för att nå målet var flera. Abort, sexualundervisning och preventivmedel förbjöds. Kvinnor som inte fick, eller kunde få, barn straffbeskattades. Detsamma gällde för läkare som arbetade i distrikt där missfall inträffade. På 90-talet, några år efter att Ceausescu störtats, upptäckte utländska journalister ett av resultaten av hans familjepolitik: barnhemsbarnen. Den utbredda fattigdomen i landet hade medfört att många barn lämnades på statliga barnhem. Ungefär hundratusen barn låg övergivna i sina spjålsängar. Utmärklade. Vissa fastbundna på grund av sjálvska-debetenden. De flesta med den tomma, starrande blicken som kännetecknar en uppväxt utan fysiskt närhet eller stimulans.

Ytterligare en som har sett konsekvenserna av Ceausescus barnpolitik är Sarah Vienna Berchtold, vd:n och den andra grundaren till FFR. Hon är ifrån USA och kom till Brasov 2003. Då arbetade hon tillsammans med Steffi Vogel på det statligt drivna barnhemmet i Brasov vars barn var upp till tre år gamla.

Sarah Vienna Berchtold
FOTO: FFR

Steffi Vogel
FOTO: FFR

Gabriela Slóvitescu
FOTO: FFR

– Det luktade av otvättade kroppar. Sur mjölk. Det var kvavt och det var så många rum, berättar Sarah Vienna Berchtold och fortsätter beskriva barnhemmet:

– Ett av rummen var större, fullt av spjålsängar och kanske 25 stycken barn. Det var det svåraste rummet att gå in i. Man visste aldrig vart man skulle gå först.

Det var i detta rum som Steffi Vogel träffade flickan som hon i dag har adopterat. Sarah Vienna Berchtold har inte gjort som Steffi Vogel och tagit sig an några barn men berättar att hon fäste sig mycket vid en liten pojke med underbara bruna ögon på barnhemmet: – Man var tvungen att göra det. Fästa sig vid ett barn för att kunna gå tillbaka nästa dag.

Barn ett år efter att Sarah Vienna Berchtold och Steffi Vogel började volontärarbeta på barnhemmet stängdes det. Anledningen var Rumäniens arbete för att bli medlem i EU. Ett av kraven från EU var nämligen att minska antalet barn i institution. Vid årsskiftet 2004-2005 trädde en ny lag i kraft som förbjöd barnhem för barn under två år – de barnhem som fanns tvingades att stänga. Barnen skulle i stället placeras ut i familjer.

I Brasov utbildades och anställdes ungefär 200–300 personer som tog in barnen till sina egna hem även om staten fortfarande var vårdnadshavare för barnen. Trots detta blev inte nedläggningen av barnhemmen problemfri. Vissa av dem stängde över en natt och varje månad kom det nya barn som inte kunde placeras någonstans – barnhemmen var ju borta. Ett problem som gällde för hela Rumänien. Och frågan är vad som hände med de barn som blev över: vart tog de vägen? I Brasov fann Sarah Vienna Berchtold och

Steffi Vogel några av dem på stadens barnsjukhus.

Det började med att de båda blev medbjudna att sjunga julsånger för de äldre barnen på barnsjukhuset. Väl där så upptäckte de att där fanns barn som låg inlagda själva på barnsjukhuset – utan att deras föräldrar var där eller besökte dem. Barnen hade inte riktiga blöjor. Istället användes trasor, som knyts i flera lager, som blöjor.

– Jag måste säga att barnsjukhuset, som det var då, var värre än barnhemmet. Rummen var i sämre skick, färgen flagnade, det var en mer deprimerande miljö, berättar Sarah Vienna Berchtold.

– Där var fullt med sjuka barn och de var i princip mumier eftersom de var inlindade i så många lager av de trasor som användes istället för blöjor.

Sarah Vienna Berchtold och Steffi Vogel samlade in pengar som de köpte blöjor för och gick tillbaka till barnsjukhuset med erbjudandet om att sätta dessa på barnen. De släpptes in och började gå dit en gång om dagen för att byta blöjor. Men också för att hålla och umgås med de barn som var där utan föräldrar. Brist på fysisk kontakt och stimulering både hämmar och skadar barns utveckling och utan besök från sin familj låg dessa barn ensamma i sina spjålsängar under hela sin sjukhusvistelse – förutom då de stressade sjuksköterskorna matade eller bytte på dem.

På den tiden var det 20–25 barn utan föräldrar per våning och många av dem växte mer eller mindre upp på sjukhuset. Antingen för att deras föräldrar inte hämtade dem alls. Eller så hann de bara vara hemma hos sina familjer några dagar eller veckor innan de blev

sjuka igen på grund av undermåliga hemförhållanden. De flesta av barnen var än yngre två år så det var tydligt att barnsjukhuset, under en övergångsperiod, tog de nedstängda barnhemmens plats.

Muycket har hänt sedan dess. Väggar i rummen där barnens spjålsängar står är målade i käcka pastellfärger och fyllda av färgglada Disneyfigurer, fjärlar och regnbågar. Numera är det mellan 3-15 barn per våning som är inlagda ensamma och de flesta hämtas upp av sina föräldrar när de är friska. Barnsjukhusets socialarbetare Gabriela Slóvitescu uppskattar att det nu är ungefär två till tre barn per månad som kommer tillbaka till sjukhuset för att de blir sjuka om och om igen.

Gabriela Slóvitescu är den som främst jobbar med att få föräldrarna att hämta sina barn när de har blivit friska. Hon började arbeta på barnsjukhuset 2005 och menar att hennes arbete främst handlar om att förebygga att familjer överger eller försummar de barn som läggs in på barnsjukhuset. Det görs främst genom att vägleda, konsultera och uppmuntra föräldrarna till att ta sitt ansvar för sina barn. Men också genom handgripliga åtgärder i samarbete med FFR.

– Vi har till exempel ordnat en säng till en familj vars barn sov på golvet, säger Gabriela Slóvitescu. Vi har hjälpt dem att renovera hus, tak eller fönster för att undvika att barnen far illa.

Det är barnen upp till två års ålder som oftast ligger inlagda ensamma på sjukhuset. De små är känsligare och blir lättare sjuka. De kommer från fattiga familjer med många barn där vissa inte har råd med mat. Eller

”Det luktade av otvättade kroppar. Sur mjölk. Det var kvavt och det var så många rum.”

Sarah Vienna Berchtold

så bor de i hem med bristande standard. Det saknas kanske varmt vatten, elektricitet eller värme i huset. De blir sjuka, läggs in på barnsjukhuset och föräldrarna har inte råd, möjlighet eller, i vissa fall, viljan att ta sig in till staden för att hälsa på dem. Risken är också att föräldrarna inte hämtar hem sina barn eftersom de anser att barnen har det bättre på sjukhuset än hemma. Något Gabriela Slóvitescu inte alls instämmer med:

– Hur svårt det än är hemma så måste barnet vara där, med sin familj, med sina föräldrar, säger hon. Barnen behöver inte institutioner, sjukhus eller center. De behöver familjer.

På sjukhuset blir det volontärerna som tar föräldrarnas och familjens plats. Deras arbete i de pastellfärgade rummen kan ses som väldigt enkelt. Att hålla barnen. Leka med dem. Mata dem. Byta blöjor. Men det lilla gör skillnad för barnen. Utan det hade den enda fysiska kontakten de fått varit läkarnas och sjuksköterskornas tidspressade hantering. Skillnaden märks tydligast när volontärerna sätter ner barnen i sina spjålsängar för att gå till nästa rum. Barnens gråt är hjärtskärande. Jag intervjuar några av volontärerna och det de flesta ser som belöning för deras arbete är de leenden, skritt och den kärlek de får av barnen.

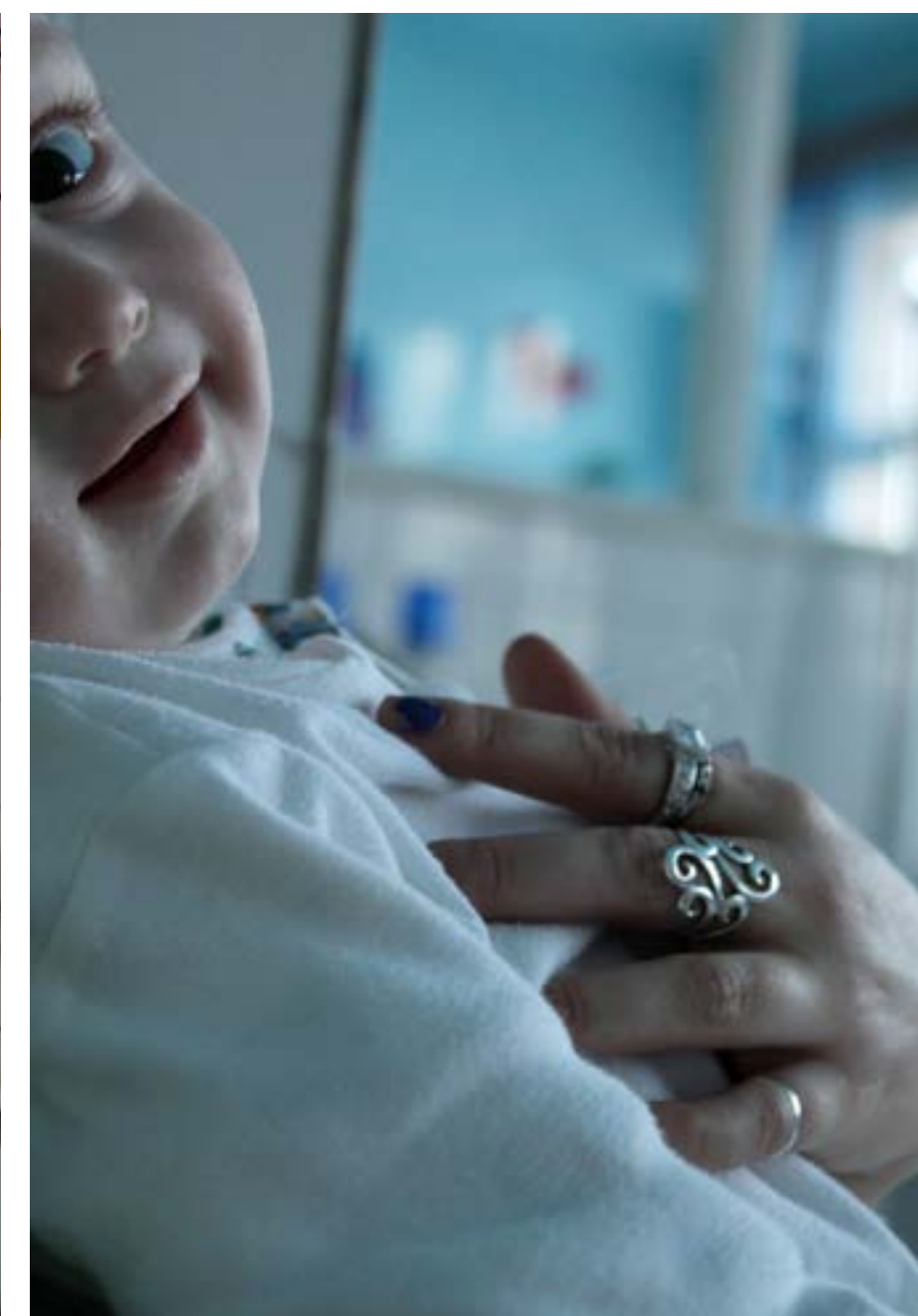
Ashley Leisen är volontär hos FFR och kommer ifrån USA. Första gången hon kom hit var 2011 och den här gången är hon i Brasov i tre månader för att arbeta på barnsjukhuset.

– Ibland känns det som att du gör så lite i det stora hela, säger Ashley Leisen. Är det många barn som är inlagda samtidigt blir det kanske bara tjugo minuter per barn, hur kan det räcka? Hon tillägger:

”När barnen först kommer in till sjukhuset är de ledsna, rädda att bli rörda vid, ler inte. Men efter ett par veckor gråter de när du går och inte när du rör vid dem. Och när du går och alla barnen i rummet

gråter måste du ignorera dem. Det blir för känsligt annars”, säger Ashley Leisen.

Kameran var otroligt spännande enligt bebis som sitter i famnen på en av dagens volontärer.

”

I vuxen ålder kan en klapp på armen räcka för att verka tröstande. Min tröst är att barnen har en kontinuitet hos oss. De får kärlek av oss varje dag.”

Ashley Leisen

– I vuxen ålder kan en klapp på armen räcka för att verka tröstande. Min tröst är att barnen har en kontinuitet hos oss. De får kärlek av oss varje dag.

Varje vardag arbetar volontärerna ett pass på förmiddagen och ett på eftermiddagen. Varje pass är tre timmar långt. Sedan 2006 försörjer FFR barnsjukhuset med blöjor. Under min intervju med Steffi Vogel berättar hon att hon har lämnat 330 blöjor till sjukhuset inför helgens blöjbyten. På helgerna är det bara tre byten per dag jämfört med vardagens fyra eftersom sjukhusets bemanning är lägre.

Jag kan inte låta bli att ställa frågan till Sarah Vienna Berchtold, vd:n för FFR, och Gabriela Slóvitescu, barnsjukhusets socialarbetare, när jag träffar dem på barnsjukhuset: vad hade hänt om inte barnsjukhuset och FFR hade haft det här samarbetet? De svarar samtidigt:

– Då hade vi fått ta ett steg tillbaka och använda trasorna igen, säger Gabriela Slóvitescu.

Sarah Vienna Berchtold svarar:
– Sju lager av trasor i stället för blöjor.

Sarah Vienna Berchtolds lista över nackdelarna med trasorna som knyts som blöjor är lång. Dels ger de barnen mycket svåra utslag. De hindrar barnen från att röra sig. Volontärerna kan inte hålla bebisarna eftersom all avföring rinner igenom trasorna, även om de knyts i flera lager. De är också dåliga för läkarna när de gör sina undersökningar och sjuksköterskorna får sår på fingrarna av att knyta ihop och knyta upp dem. Hon tillägger:

– Förra året skar staten ner budgeten för sjukhusets förbrukningsmaterial så kraftigt att de idag inte ens har råd med de här tygstyckena till de barn som

är inlagda. Så jag vet inte vad de hade gjort utan vårt samarbete.

Även om FFR är den enda organisationen som samarbetar med barnsjukhuset i Brasov är inte konceptet unikt. Enligt Sarah Vienna Berchtold och Gabriela Slóvitescu är det många sjukhus och ideella organisationer i landet som samarbetar i olika former eftersom Rumäniens ekonomiska resurser är knappa.

Sarah Vienna Berchtold berättar också att hon ofta blir kontaktad av olika personer som vill få råd om hur de kan starta liknande ideella projekt eller organisationer.

Volontärernas arbete med barnen är den främsta verksamheten på sjukhuset men inte den enda. De håller även en utbildning för unga mammor som precis fått barn. Här lär de dem hur de ska ta hand om sitt barn, tvätta det och så vidare. Tanken med utbildningen är att förebygga att barnet blir sjukt men också att stötta mammorna som ofta är unga när de blir föräldrar för första gången.

Ett rumänskt nyhetsinslag i november 2013 rapporterade att så många som 8 500 rumänska flickor, som är femton år eller yngre, blir föräldrar varje år på grund av bristande sexualundervisning. Mammorna på sjukhuset som är med i FFR:s mammagrupp får även stöd med lite kläder till sina barn.

Kläder, skor och hygienartiklar skänks till FFR från olika samarbetspartners, mest från Tyskland, England och Sverige. Dessa delas ut bland barn och föräldrar på sjukhuset men också till statliga instanser som barnskyddsmyndigheten, stadens härbärg för hemlösa och center för barn med handikapp. De delas också ut till ett tiotal utvalda familjer i byn Budila.

”Barnen behöver inte institutioner, sjukhus eller center. De behöver familjer.”

Gabriela Slóvitescu

Budila ligger ungefär 20 minuters bilfärd från Brasov. De barn som ligger inlagda ensam på barnsjukhuset i Brasov kommer oftast härifrån. Första gången Sarah Vienna Berchtold besökte Budila var 2006 när hon och Gabriela Slóvitescu började köra hem barn vars föräldrar inte hämtat upp dem från sjukhuset när de blivit friska. Sedan dess har de sett hur byn har förändrats till det bättre.

– Huvudgatan har fräschats upp med åren. Vägen har asfalterats och de kringliggande husen har renoverats, berättar Sarah Vienna Berchtold som gissar att det bor fler än 800 familjer här. En annan sak som förbättras är att många fler har plåttak nu, tidigare var det mest plast. Hon tillägger:

– De hus som ser dåliga ut idag ligger inte vid huvudgatan.

Bakom huvudgatan är det leriga, små vägar som snirklar sig mellan höga plank. Husen är enkla och byggda i sten eller trä. De som har plats för fönster täcks av filter eller plast i stället för glas. Här kan en familj på fem till tio personer bo på 8 kvadratmeter. De flesta hushållen har elektricitet i form av en glödlampa i taket, vissa har tv och radio. Värmen kommer från en enkel kamin som också tjänstgör som spis. Vatten hämtas från pumpar som är utplacerade längs med vägen. De i hopsnickrade utedassen är gemensamma för alla i de kringliggande kvarteren.

– Om du tänker på att sex till tio personer bor på en extremt liten yta utan vask, utan badrum eller toalett: det är dåligt. Men familjerna verkar vara glada ändå. De är inte vana vid något annat och det här enkla livet påminner om det som vi alla levde förr, säger Sarah Vienna Berchtold.

Även om många familjers boendestandard har för-

Såpbubblor är ett populärt inslag och när barnen är fler än volontärerna är de ett effektivt sätt att roa flera barn samtidigt.

Ett av de slitna kvarteren i byn Budila. De som bor här har precis lagt ett lager med grov sten framför husen för att undvika den värsta lervällingen som höst och vintermånadernas väder innebär.

Översta bilden: Huvudgatan i Budila. Bild mitten: Bostadshus. Bild längst ner: Mary Buckalo (t v) och Steffi Vogel (t h) leker med barnen i barnklubben.

bättrats med åren finns det mycket kvar att göra, menar hon. Ett av förbättringsområdena är de fattiga familjernas bristande möjligheter, och kunskaper, för att kunna sköta sin hygien. FFR delar regelbundet ut tandkräm och tandborstar till både familjerna i byn och på barnsjukhuset men Sarah Vienna Berchtold upplever det som otillräckligt. Ett av hennes framtida mål är att ta ut en tandläkare till Budila.

– Även om de får tandkräm och tandborstar har de inte vanan eller disciplinen att använda det varje dag. Många av dem har inga tänder kvar när de når 50 års ålder, säger Sarah Vienna Berchtold:

– Jag kan inte tänka mig den smärtan de går igenom.

Hon berättar att en vanlig fråga när det kommer till husen i Budila är varför nästan alla hus har parabolerna på taken. Framförallt då många av dem knappt ser ut att hålla under parabolens tyngd. Enligt Sarah Vienna Berchtold är det parabolföretagen som sätter upp dem i förhoppningen om att kunna ta betalt för det.

Hon beskriver arbetslösheten i byn som hög. En del får arbete för renhållningsföretagen. Andra arbetar på fälten efter de olika säsongerna till exempel med att plocka potatis. Många är arbetslösa och tar jobb där de kan, eller tigger. En annan inkomstkälla för de familjer som är fattiga blir barnen. Gabriela Slövitescu, barnsjukhusets socialarbetare, berättar att familjen får ett barnbidrag på ungefär 450 svenska kronor i må-

naden per barn fram till dess att barnet fyller två år. Vilket är högt med tanke på att en genomsnittlig lön i Rumänien ligger på 2 000 - 3 000 svenska kronor per månad.

– Barnbidraget blir en anledning till att skaffa nya barn, säger Gabriela Slövitescu och fortsätter:

– Bland de fattiga familjerna är detta system väldigt vanligt. Men efter att barnet har fyllt två sjunker bidraget till ungefär 100 svenska kronor per månad. Fast kostnaderna för barnen består.

Under åren har FFR bedrivit flera olika verksamheter i Budila. Ett av dem handlar om att bygga hus. Budilas borgmästare ger FFR en lista över vilka familjer som äger sin mark och som är i störst behov av ett nytt hus. De samlar in pengar till material och volontärer utför sedan bygget utav ett enkelt men stadig tråhus med hjälp av fadern i familjen. Att fadern i familjen är med i projektet är ett krav från FFR:s sida och han måste även hjälpa till i nästkommande byggprojekt. Anledningen till det är enligt Sarah Vienna Berchtold både att lära fadern att arbeta med elektriska verktyg men också för att skapa en attitydförändring. Hon menar att familjerna i Budila har svårt för att hjälpa varandra:

– De kämpar med att klara sig själva varje dag då är svårt då att övertyga dem om att hjälpa andra. Det är ett beteendemönster jag skulle vilja förändra, säger Sarah Vienna Berchtold. Hon tillägger:

”Många av dem har inga tänder kvar när de når 50 års ålder. Jag kan inte tänka mig den smärtan de går igenom.”

Sarah Vienna Berchtold

– Så vi försöker lära ut vikten av samarbete. Den äldre generationen är svår, men ungdomarna och barnen är formbara.

Barnklubben är ett annat av deras projekt. Varje tisdag och torsdag åker Steffi Vogel ut till Budila med två volontärer. En av dem är rumänska Lidia Shade som leder de två barngrupperna – en träffas på förmiddagen och den andra på eftermiddagen. Det är tio stycken barn mellan två och åtta års ålder i varje grupp.

Barnklubben hålls i ett hus med två rum och kök som FFR hyr i Budila. Spralliga barn väller in genom dörren och får inleda dagen med att dra fram alla lek-saker som står i hyllorna längs med väggarna. Lektunden är till för att få springit ur benen på dem berättar Steffi Vogel. Hon, Lidia Shane och amerikanska volontären Mary Buckalo sitter alla på golvet och leker med barnen som klättrar och klänger på dem.

– I vanliga fall är barn ofta blyga och gömmer sig hos sina föräldrar. Men dessa barn, de älskar alla. De vill bara ha närhet och kärlek, säger Steffi Vogel.

När det mesta av överskottsenergien är bortlekt hjälps alla åt att plocka bort leksakerna. Det är dags att sjunga. Steffi Vogel håller i gitarren, barnen ställer upp sig på led vid griffeltavlan medan Lidia Shane och dockan Wendy dirigerar. De repeterar inför det kommande juluppträdandet där alla barn har varsin mening att framföra. Därefter har de en sagostund

där Lidia Shane berättar historier ur bibeln. Idag illustrerar hon syndafloden med en balja där hon byggt ett berg av sand som hon håller vatten över. Det följs av fika och dagen avrundas sedan med att barnen får sitta och färglägga teckningar som ska skickas till en svensk sponsor av barnklubben. Mellan aktiviteterna sitter både Lidia Shade och Steffi Vogel med barnen, lyssnar på vad de har sagt och pratar med dem.

– Vi vill få barnen att inse att de har en framtid, berättar Steffi Vogel och fortsätter med att berätta hur de vill göra det:

– Genom att lära dem att sitta ner och rita. Sköta sin hygien. Sköta skolan. Så de kan få jobb en vacker dag och inte bara sitta och får bidrag.

Hälften av dessa barn inte går i skolan trots att skolplikt gäller för alla barn i Rumänien. I Budila finns en statligt driven skola och det är föräldrarnas ansvar att barnen går dit. Anledningen till att inte alla barn går i skolan är enligt Steffi Vogel att många föräldrar upplever att de inte har råd med kläder eller böcker, eller så ser de inte skolgången som viktig.

Barnsjukhusets socialarbetare Gabriela Slövitescu menar att det är vanligt att föräldrarna själva inte har slutfört sin utbildning.

– Skolan är viktig för alla, säger hon. Om du inte kan skriva, om du inte har någon utbildning kommer du inte få något jobb. Får du inget jobb kommer du inte få några pengar. Allt börjar med utbildning.

”After School Program” är ett projekt som lanseras i januari 2014 och som ska hjälpa barn med deras skolgång. Initiativtagaren är Budilas borgmästare och Sarah Vienna Berchtold berättar att han kontaktade dem när han hade fått EU-bidrag till att renovera en skolbyggnad. Han saknade dock pengar till att bedriva någon verksamhet där. Byggnaden har tre klassrum och projektet kommer att bestå av att två klasser hålls i varje rum varje vardagseftermiddag. FFR driver verksamheten med hjälp av donationer och volontärer som kommer att hjälpa barnen med läxorna. Förutom läxhjälp berättar Sarah Vienna Berchtold att de även kommer att hålla lektioner om hur samhället och arbetslivet fungerar så att barnen och ungdomarna ska bli mer motiverade till att sköta skolan och bryta sig loss från fattigdomen.

– Målet med allt vårt arbete är att utbilda folk, säger Sarah Vienna Berchtold. Men det blir svårt så snart ungdomarna blir 18-20 år gamla och har barn. Det är därför vi börjar med barnen och tonåringarna.

Min slutliga fråga är om det verkligen ska behövas att utländska, ideella organisationer är här i Rumänien för att göra detta sociala arbete?

– Vi vill inte behövas här, säger Sarah Vienna Berchtold. Vårt mål är att utöka våra projekt, sprida vårt budskap och volontärarbetet till andra rumäner så att de kan sprida det vidare i sin tur.

I dagsläget är FFR, vad hon vet om, den enda or-

”Skolan är viktig för alla. Om du inte kan skriva, om du inte har någon utbildning kommer du inte få något jobb. Får du inget jobb kommer du inte få några pengar. Allt börjar med utbildning.”

Gabriela Slövitescu

ganisationen som arbetar i Budila. Andra har jobbat där tidigare men hon tror att de har lagt ner sitt arbete sedan ett par år tillbaka. Viss konkurrens verkar finnas mellan olika ideella verksamheter. Sarah Vienna Berchtold berättar att de har blivit tillsagda av en annan organisation att hålla sig borta från den byn där de arbetade.

– Vägörensorganisationerna drivs ju som företagsverksamheter. Fast vi arbetar med att hjälpa människor, säger hon.

Även Steffi Vogel ser välgörenhet som en nödvändighet för att förbättra levnadsvillkoren för de fattiga barnfamiljerna.

– Rumänien hade inte klarat det utan välgörenhetsorganisationerna i landet. Myndigheterna har inte medel till att bedriva den här typen av arbete själva.

Mary Buckalo, som var med på barnklubben, är även sekreterare för FFR. Att Rumänien förlitar sig på utländska organisationer när det kommer till samhällets sociala frågor tror hon beror på att inkomsterna i landet är så låga. De extra timmarna till att hjälpa andra finns inte.

– Många människor försöker fortfarande bara överleva dagen, säger hon. Men det håller på att förändras. Bara det senaste året vi nog haft tio rumäner som arbetar som volontärer för oss. Jag vet inte om det går från mun till mun eller om folk får mer fritid men det verkar ske en förändring.

TEXT OCH FOTO: CLARA LÖFVENHAMN